

JENNIFER WRIGHT

BÖYLE Mİ OLACAKTI?

***TARİHTE İZ BIRAKAN
13 AYRILIK***

Çeviri: Zeynep Yeşiltuna

domingo

BÖYLE Mİ OLACAKTI?
JENNIFER WRIGHT

Özgün ismi: It Ended Badly
© 2015, Jennifer Wright

Bu kitabın Türkçe yayın hakları DeFiore and Company ve Aslı Karasuil Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Türkçe yayın hakları:
© 2017 Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Sertifika No: 12746
Domingo, Bkz Yayıncılık markasıdır.

Çeviri: Zeynep Yeşiltuna
Editör: Özgün Muti
Sayfa Uygulama: Bahadır Erşık
Kapak Tasarımı: Melike Oran

ISBN: 978 605 4729 97 5

Baskı: Mart 2017
Pasifik Ofset
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi A Blok Kat: 2 Haramidere Avcılar 34310 İstanbul
Tel: (212) 412 17 77 Sertifika No: 12027

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Şahkulu Mah. Büyük Hendek Cad.
Brot Apt. No: 4 D: 10 Beyoğlu İstanbul
Tel: (212) 245 08 39
e-posta: domingo@domingo.com.tr
www.domingo.com.tr

İçindekiler

Giriş	1
1. Yerinizi “Nasıl ya?” dedirtecek biri aldıysa <i>Nero ve Poppaea</i> ’yı okuyun	7
2. İşini bilen, bağımsız ve <i>yırtıcıysanız</i> <i>Akitanyalı Eleanor ve II. Henry</i> ’yi okuyun	26
3. Sizinkiler eski sevgilinizi tasvip etmediyse ve size daha iyilerini layık gördüyse <i>Lucrezia Borgia ve Giovanni Sforza</i> ’yı okuyun	45
4. Aynı hatayı iki kere tekrarladıysanız <i>VIII. Henry, Anne Boleyn ve Catherine Howard</i> ’ı okuyun	60
5. Mutlu çiftlere kıs kıs gülmeye başladığınız <i>Anna İvanovna</i> ’yı okuyun	83

6. Hayaletlere inanıyorsanız (ve sosyal medya meraklısıysanız) <i>Timothy Dexter</i> 'ı okuyun	98
7. Az evvel kendinizi kaybedip eski sevgilerinize hararetle bir e-posta yolladıysanız <i>Caroline Lamb ve Lord Byron</i> 'ı okuyun	113
8. Bedeninizle barışıklığınız hasar aldıysa <i>John Ruskin ve Effie Gray</i> 'i okuyun	131
9. Sadece acılı bir ilişki idiye <i>Oscar Wilde ve Lord Alfred Douglas</i> 'ı okuyun	150
10. Terk edildiyse <i>Edith Wharton ve Morton Fullerton</i> 'ı okuyun	169
11. Eski sevgiliniz kadar iyisini bulmakta zorlanıyorsanız <i>Oskar Kokoschka ve Alma Mahler</i> 'i okuyun	187
12. Bir özrü hak ediyorsanız <i>Norman Mailer ve Adele Morales Mailer</i> 'ı okuyun	202
13. Sonunda her şeyin yoluna gireceğine inanmak istiyorsanız <i>Debbie Reynolds, Eddie Fisher ve Elizabeth Taylor</i> 'ı okuyun	220
Sonsöz	236
Kaynakça	239
Teşekkür	249

Böyle mi Olacaktı?

1. Nero

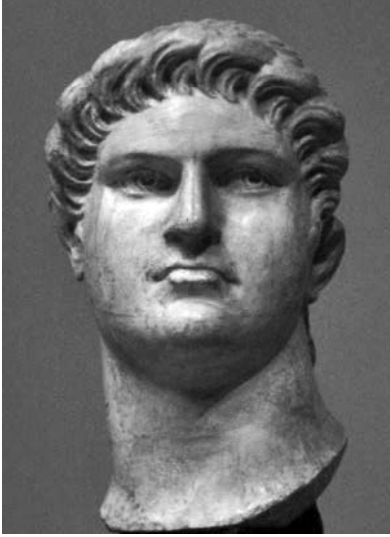

Poppaea

Nedir inanılmaz olan, biliyor musunuz? Siyasetçinin teki karısını aldattığında küplere binmemiz. Hatırlıyor musunuz Başkan Bill Clinton'ı? Yoksa ülkemizin başka liderlerinden mi bahsedelim? Ne zaman toplum olarak öfke ve hayal kırıklığıyla tepki versek kalbim pırpır ediyor. Coşuyor, çünkü aslında günümüzde insanlar fazlasıyla düzgün davranıyor. Bahsettiğim toplu infial hissi, Antik Roma'da olsaydık hiç yaşanmazdı. Yüksek makamdaki siyasi bir kişinin, rızasını vermiş bir başka yetişkinle yattığı için başının belaya gireceği fikri, İmparator Nero'nun hükümdarlığı altında yaşayanlara *gülünç* gelirdi.

Gelirdi çünkü Antik Roma, her aşkın zehirlemeyle, cinayetle, intiharla ve Nero vakasındaki gibi, muhtemelen tarihin en ürkütücü tepkisiyle sonuçlanan birer korku filmine dönüştüğü, kâbus dolu bir dünyaydı.

İmparator Nero'nun ilişkilerde yaşadığı güçlüklerin azıcık bir kısmından ebeveynini sorumlu tutabilirsiniz belki. Çoğu kimse ilişkileri, aşkı canlı tutmayı, farkların nasıl aşılacağını ve tüm diğer

*Nero'nun, insanın içine görür görmez
suratına yumruğu indirme arzusu
dolduran büstü.*

hoş şeyleri ama kimi durumda birbirini öldürmeden ayrılabilmeyi de ebeveyninden öğrenir. Maalesef insani yaklaşım, İmparator Nero'nun annesi Küçük Agrippina'dan öğrendikleri arasında yoktu.

Korkunç faaliyetlerine dair hikâye çok ama nakledeceğim, Küçük Agrippina'nın pembe-dizi-kötü-kadını kişiliğini özetliyor. Öncelikle, İmparator Nero'nun annesi ve İmparator Caligula'nın kardeşi olmasına ilaveten Agrippina, bir de İmparator Claudius'la evliydi. Claudius'u eminim hatırlı-

yorsunuzdur. Bu kitabı seçmenize bakarak bana ölü bir lisanın eğitimini almış ve kucağınızda en sevdiğiniz Ben & Jerry's dondurması kabıyla televizyonda meşhur dizi *Ben, Claudius*'u seyretmiş biri gibi geldiğinizi söyleyebilirim.

(Üniversitede Antik Yunan tarihi okudum, en sevdiğim dondurma çeşidi Late Night Snack'tir ve haftaya bir BBC filmi gecesi için size geleceğim. O günü gerçekten iple çekiyorum!)

Ama tam hatırlayamadıysanız: Claudius, Roma'nın dördüncü imparatoruydu. Herhalde en çok kekemeliği ve topallığının yanı sıra sayısız tikiyle hatırlanıyordur. Kısmen sağır olduğu da zannedilmektedir. Tarihçi Suetonius şöyle yazmıştı: "Dizleri zayıftı; zor yürürdü ve kafası titrerdi. Kekelerdi ve konuşması anlaşılmazdı. Heyecanlandığında salya saçar, burnu akardı." Suetonius ayrıca annesi Antonia'nın Claudius için, "Doğa Ana'nın başlayıp bitirmediği bir ucube," dediğini de yazıyor. Birini aptallıkla itham ettiğinde, "oğlu Claudius'tan da aptal" olduğunu söylemiş.

Yanılıyordu. Gerçekte Claudius, mendile muhtaç, zeki bir adamdı.

Ciddiyim. Tiklerinin hiçbirinin Claudius'un hatırı sayılır zekâsı üzerinde bir etkisi yoktu. Gerçi bu garip huyları yüzünden zihinsel engelli zannediliyordu. Bu da harikaydı. Zamanda geri götürülüp Antik Roma sosyetesine sokulursanız ilk işiniz bu numarayı çekmek olsun. Zira herhangi bir zekâ, hırs ya da popülerlik belirtisi gösterirseniz iktidardaki kişi, büyük ihtimalle sizi kendisini devirmeye çalışan bir düşman sayar ve öldürür. Aptal taklidi yapmak hayatta kalmak için tek şansınızdır. Antik Roma'da canlı kalabilmek için birdenbire bütün yakın arkadaşlarınızın mafyaya üye olduğuna öğrenmişsiniz gibi hareket etmeniz gerekir.

Tikleri yüzünden ciddiye alınmayışı, Claudius'un şanslıydı. Akrabaları birbirlerini öldürmekle meşgulken onu görmezden geldiler. Claudius, MS 37'de yeğeni Caligula'yla paylaştığı konsüllük haricinde, kırk dokuz yaşına kadar (MS 41) kamu hizmetinde bulunmamıştı. MS 41'de, karışıp karışmadığı kesin bilinmeyen Caligula suikastının ardından imparator ilan edildi. Sevildiği söyleniyor. Suetonius'a göre, suikasttan sonra "senato önünde toplanan insanlar, tek hükümdar ve özellikle Claudius'u arzuladıklarını haykırdılar. Claudius, toplanan silahlı askerler güruhunun bağlılık yemini etmesine izin verdi ve her askere on beş bin sikke vaat ederek ordunun sadakatini rüşvetle elde etme yoluna başvuran ilk Sezar oldu."

Ya. Kafalı adam işte.

Ardından son derece yetkin ve zeki olduğunu ortaya koydu ve Roma İmparatorluğu'nun sınırlarını ta Britanya'ya kadar genişleterek müthiş bir hükümdarlık sürdü. Tek yanlış adımıysa herhalde Agrippina'yla evlenip Nero'yu evlat edinmesiydi.

Hemen tüm tarihçiler, Agrippina'nın MS 54'te, Claudius'un mantar yemeğine zehir koyduğunda hemfikir. O döneme ait birçok komedide bunun bahsi geçer; tonla mantar esprisi vardır. Martialis, *Epigramlar*'ında sevimsiz bir karaktere, "Claudius'un yediği mantarlardan yiyesin!" diye bela okur. Esprilerin tümü

benzerdir; hepsi, “Mantarı ye de geber,” yolludur. Bugün, bu espriyi sadece üniversitede Antik Yunanca ve Latince okumuş arkadaşlarınıza (ki BBC sinema gecemize onlar da davetli) laf sokmada kullanabilirsiniz ama onlar da herhalde sırtırlar.

Belki mantar meselesi bugün bile, sırf bu kötü espriler yüzünden hatırlanıyor. Genelde unutulansa tarihçi Tacitus’a göre, Claudius’un kusabilmek için tüy kullanmaya kalkışmasıdır. Unutmayın: Claudius zeki adamdı ve sahiden zehirlendiyse gırtlaklığını gıdıklayarak zehri kusmayı düşünmüş olmalı. İyi planlama, değil mi? Sahiden akıllıca.

Agrippina, tüyü de zehirlemişti.

En azından Claudius’un ölümüne dair hoşuma giden açıklama bu. Tartışmalar mevcut. Suetonius’un iddiasına göre Agrippina, midesine iyi geleceğini söyleyip bir kâse lapayla beraber Claudius’u bir kez daha zehirlemeye kalkışmış. Ama öylesi bana kuş tüyü kadar zarif gelmiyor. Ama esas mesele, kocasını bir değil, iki defa zehirlemesi.

İmparatora acıdıysanız söyleyeyim: Claudius, üçüncü karısı Valeria Messalina’yla âşığını idam ettirmişti (Agrippina dördüncü karısıydı). Valeria, hesapta Claudius tatil deyken sevgilisi Gaius Silius’la evlenmişti. Kalabalık, halka açık muazzam bir de düğün ziyafeti vermişti ki evli biri için hiçbir şartta akıl kârı bir hareket değildi. (Bugün, Twitter ve Instagram sayesinde özellikle tehlikeli.) Claudius düğüne katılan konukların da idamını buyurmuştu. İddiaya göre, emirlerinin yerine getirildiği ve herkesin öldürüldüğü haberini akşam yemeğinde alınca, sakın bir edayla şarabının tazelenmesini istemiş.

Bu anlattıklarım, İmparator Nero’nun ayrılık hikâyesine hazırlık sadece. Ebeveyninin onla meselesi yoktu.

Antik Roma’nın akla ziyan ölçüde kanlı bir yer olduğundan bahsetmiş miydim? Pek çok kişi Roma’nın yaşamak için mesela Ortaçağ Avrupa’sından daha medeni olduğunu zanneder. Tamam, Ortaçağ feci bir dönemdi. Dönemin âlimleri Ortaçağ’ın, herhangi bir şey yapan herkesin ölümü hak ettiği bir devir olduğunda

aşağı yukarı hemfikirdir. On birinci yüzyılda Aziz Peter Damian, Venedikli bir prensesin, sırf yemeğini çatalla yediği için zafiyetten ölmeyi hak ettiği hükmüne varmıştı. O aralar çatalların şeytan aleti olup olmadıklarına dair epey tartışma dönüyordu. (Cevap: Belki. Asla bilemeyeceğiz herhalde.)

Böylesi ölümcül dinsel coşkuyla kıyaslandığında Antik Roma, dahili su tesisatları, harmanileri ve örgütlü hükümet sistemiyle gayet kıyak görünüyor. Roma'da şiddetin varlığı dendiğinde genelde akla gladyatör arenaları ve Russell Crowe'un milleti doğramasıyla sınırlı imgeler geliyor. Artı, hemen her ortaokul Latince veya tarih öğretmeninin vurgulayacağı üzere, *gladyatör dövüşleri illa ölümle sonuçlanmazdı*.

Aynı öğretmenler neyi anlatmıyor dersiniz? Gladyatör dövüşlerinin çoğunlukla ölümle sonuçlandığını ve ölenlerin sadece gladyatörler olmadığını; kimi zaman seyircilerin, dövüşleri izleyip hoşça vakit geçirmeye gelmiş insanların da arenaya sürüklenip vahşi hayvanlara atıldıklarını anlatmıyorlar. Ekstra ölüm!

Romalılar, insan öldürmenin yaratıcı ve beklenmedik yollarını keşfetmeye bayılırdı. Roma'da baba katilleri, gözleri bağlanıp sopalarla dövüldükten sonra bir çuvala tıklırlardı. İçine ayrıca bir maymun, yılan, köpek ve bir horoz atılan çuval, ağzı dikilerek kapatılırdı. Çuvala tıklan hayvanların birbirleriyle iyi geçinmeyecek türden olmaları şarttı. Ama aslında onun da önemi yoktu, çünkü çuval, ağzı kapatıldıktan sonra nehre atılırdı. Maymun, yılan, köpek ve horozu eşzamanlı büyülemeyi başarsanız bile boğulup giderdiniz.

Tarih öğretmenleri neden Antik Roma'yı çok medeni bir yermiş gibi göstermeye çalışıyorlar, bilmiyorum. Kent devletinin bir sloganı olsa, BURADA KESİNLİKLE KİMSE DOĞAL SEBEPLERDEN ÖLMEZ gibi bir şey olurdu. Ethan Hawke'nin oynadığı 2013 yapımı *Arınma Gecesi* diye berbat bir film vardır. Filmin akla ziyan ana fikri –ve reklam sloganı!– da şu: YILIN BİR GECESİ BÜTÜN SUÇLAR YASALDIR. MS 50 Roma'sında yılın 365 günü genel kabul gören sistem buydu herhalde.

2. Akitanyalı Eleanor

II. Henry

Ortaçağ tarihinden hikâyeler nadiren peri masalıdır. Halbuki öyle olmaları lazımdır, çünkü “Bir varmış, bir yokmuş...” yollu anlatılmaya başlandığında, genelde akıllara 1100’ler civarı gelir. Kafalarda, kötü kalpli üvey anneler ve güzel bakireleri kötülüklerden kurtarmaya hazır yakışıklı prensler canlanır. Bir de şatolar ve iyilik perileri. Ortaçağ’ın öyle olduğunu düşünen herkese lafım şu: Disney yalan söylüyor. Günümüzde gece yarısı bir partide dans ederken ayakkabınızı kaybederseniz sarhoş olduğunuz için kaybettiğinizi biliriz. Ama 1100’lü yıllarda bir partide ayakkabınızı kaybettiyseniz büyük bir ihtimalle biri ayağınızı kesip ayakkabınızı çalmıştır ve bir yerde ölüp gitmişsinizdir. Hele bir kuleye mahkûm edilmişseniz saçlarını aşağı uzatan, güzeller güzeli, efsunlu bir bakire olmadığınız kesindir ve büyük ihtimalle, iki krala kraliçelik etmiş ve krallar doğurmuş Akitanyalı Eleanor (ejderhaların anası değil; gerçi dünyada ejderha doğurabilecek biri olsaydı o olurdu) gibi silahlı kuşatma altındasınızdır.

Akıtanyalı Eleanor, kötü-biten-peri-ma-salı-kılıkli bir hayattan ziyade şöyle müthiş, mutlu bir hayat sürseydi gerçekten çok hoş olurdu çünkü, *olağanüstü* bir kadındı. Asil şövalyeler ile nedimeler ve Robin Hood dediğimizde esasen yaratılışında ciddi payının bulunduğu bir dünyadan bahsetmiş oluruz.

İnsan Eleanor'u tarif etmeye nasıl başlayabilir? Benim her zaman aklıma gelen ilk görüntüsü, yirmili yaşlarının başında nedimeleriyle beraber at sırtında İkinci Haçlı Seferi'ne çıkışıdır. O sırada Fransa Kralı VII. Louis'yle evliydi. Rivayete göre, inanılmaz güzeldi. Sarı (ya da bir ihtimal kumral) saçları ve mavi-gri gözleri vardı. Elizabeth Chadwick, Eleanor'la ilgili yazdığı üç ciltlik romanı için araştırma yaptığı sırada, bugün bile "kıvrımlı vücuduna salya akıtan" erkek tarihçilerle karşılaşmış. Tüm bunlar kurguya dayalı şeyler olabilir elbette ve bin sene önce insanların neye benzediğini doğru düzgün kestirmek pek mümkün değil ama nedir, Eleanor'un inanılmaz güzel bir kadın olduğunu düşünmek çok eğlenceli; öyle kabul edelim, gitsin. Söylentiye göre Eleanor ve maiyeti Amazonlar gibi giyinir, kılıç ve zırhlarını kuşanarak üstleri çıplak, at sırtında savaşa giderlermiş. *Kış Aslanı* filminde (gelmiş geçmiş en iyi film bu arada) Eleanor, "Rüzgâr yanığından neredeyse ölüyordum, lakin birliklerin gözü kamaştı," der mesela. Kamaşmıştır mutlaka.

Cidden, bugün herhangi bir pop yıldızı herhangi bir tartışma, bir gösteriye, bir protestoya, trafikte bir kavgaya, bir bar atışmasına elinde mızrağıyla yarı çıplak karışsa bile gözümüz kamaşır bizim. Instagram'a, uygulamanın meme resimlerini yasaklayan politikasını ihlal ederek üstsüz resmini koyduğunda Rihanna'ya

*Süper-fıstık
Akıtanyalı Eleanor.*

hayran kalıyoruz ki elinde çakı bile yok. Rihanna bile Eleanor'un dokuz yüz sene önce olduğu kadar asi ve cüretkâr değil.

Göz kamaştırıcıydı belki ama Louis'yle evliliğinin sonunu getiren de yine bu Haçlı Seferi'nde geçirdiği günlerdi. Yalnız sebep, elinde mızrağıyla *bir Yunan tanrıçası gibi* at sırtında oradan oraya gitmesi değil, çiftin Haçlı Seferi'nin asıl gayesiyle ilgili farklı görüşlere sahip olmasıydı. Amaç, ya Eleanor ve amcası Raymond'ın istediği gibi Edessa şehrini yeniden ele geçirmek ya da Kudüs'e ulaşmak olmalıydı. Louis, Eleanor'un kendisinin peşinden Kudüs'e gelmesini talep edince, Eleanor da evliliklerinin feshedilmesini istedi. Kral bir şekilde Eleanor'u kendisine eşlik etmesi için ikna etmeyi başardı fakat Eleanor'un öngördüğü gibi sefer başarısızlıkla sonuçlandı ve Fransa'ya ayrı gemilerle döndüler.

Papa, evliliklerini feshetmemeleri için onları ikna etmeyi denedi. Kraliçe herhalde adamı kuşkululu bakışlarla süzmüş ve bütün o süre boyunca gözlerini devirmişti, çünkü evlilikleri, Eleanor'un, üçüncü dereceden kuzeni olan bir adamla evli olmasının günah olduğunu iddia etmesiyle 1152'de sonlandı, zira Louis üçüncü dereceden kuzeniydi. Eleanor, Louis'ye iki kız çocuğu yerine erkek bir vâris verebilseydi muhtemelen evlilikleri o kadar kolay bitmezdi. Fransa kraliçeliği boyunca ülkesi üzerinde büyük etki bıraktı. Eleanor, seferler dışında da Louis'nin sarayında hafife alınmaması gereken biriydi. Saraya uygun kibarlık fikrinin yaratıcısıydı. Hatta leydilerin oturup aşk şiirleri okuyan şövalyeleri yargıladıkları yahut değerlendirdikleri "mahkemeler" dahi düzenledi. Sarayları, şatoları düşündüğümüzde çoğumuzun aklına gelen peri masalı/Arthur devri mitolojisi/Rönesans dönemi adaleti kavramları kısmen onun etkisini taşır. Eleanor, Louis'den Aristo mantığını öğrenmiş ve söylenene göre çift, saray bahçelerinde keyifli sohbetler eder, fikir tartışmaları yaparmış.

Louis görünüşe göre hoş, gerçekçi bir adamdı. Bir keresinde Gallerli yazar/saray mensubu/baş diyakoz (üçü bir arada!) Walter Map'e yabancı kralların sahip olduğu altın ve servetten söz ederken kendisinde sadece "ekmek, şarap ve memnuniyet" olduğunu

söylemişti. Louis'nin beraber pikniğe gidilecek denli hoş bir adam olduğunu düşünüyorsanız, yanılmıyorsunuz! Fakat bu sözünden Eleanor kadar hırslı olmadığını ve maddiyatı onun kadar sevmediğini de anlayabilirsiniz. Louis'nin mütedeyyin mizacı (kilise korosunda şarkı söyler, oruç tutar, keşiş gibi giyinir ve lüksten uzak dururdu) Eleanor'un hayat dolu karakterine asla tam uymadı. Gene belli ki Eleanor kadar zeki değildi. Gerçi muhteme-

Louis zeki değildi ama iyi kalpliydi ve çok hoş bir sakalı vardı, ki bunlar da zekâ kadar değilse bile, iyidir.

len duygusal IQ'su epey yüksekti. Tarihçi Newburgh'lu William, Louis'yi şöyle anlatıyor: "Kendini yürekten Tanrı'ya adanmış bir adamdı. Maiyetine karşı son derece kibardı ve din adamlarına büyük saygı duyardı fakat bir prene yakışmayacak derecede cahildi."

İktidar sahibi birine ancak bu kadar kibarca salak denebilir. Fakat Louis iyi biriydi. Gerçekten çok iyi niyetli bir adamdı. Eleanor, evliliğinin bitişiyle birlikte babasından kalan toprakları (Akı-tanya ve Poitou bölgeleri) geri aldı; beklenti, Louis ve kızlarını rahatça ziyarete gidebileceği Poitiers'ye (Poitou'nun başkenti) yerleşmesiydi. Böylece Kral daha genç bir kadınla evlenmekte serbest kalacak ve başka çocukları olacaktı. Otuz yaşındaki (o dönem için nispeten yaşlı) Eleanor'sa ömrünün geri kalanında sessiz sakin bir yaşam sürüp sarayını kendi uygun gördüğü şekilde gönlünce yönetebilecek ve muhtemelen kendini nakışa verecekti.

Ama Eleanor'da o göz yoktu.

Louis'yi terk ettikten sekiz hafta sonra, İngiltere Kralı II. Henry'yle evlendi. Kral o sırada yirmi yaşındaydı ve tüm özellikleri içinde en çok hırslı ve enerjisiyle tanınıyordu. Yakışıklı olduğu

*Kral II. Henry:
Ne sakal var ne nezaket ama kafa zehir.*

söylense de aslında darma-
dağın kızıl saçlı, gözleri kan
çanağı, tıknaz, göbekli ve
pespaye giyimli bir adam-
dı. Söylenenlere göre, yüzü
bir aslaninkine benziyordu.
Hatta şeytanın soyundan gel-
diğinde dair, öz ailesinin de
desteklediği bir söylenti bile
vardı. İlk bakışta Eleanor'un
hiç tipi değildi. Saraydaki
aşk şiirleri yarışmasını kazan-
ması beklenemezdi.

Neydi peki kazandıği?

Savaş.

II. Henry sadece Anjou Kontu'nun oğlu olmasına rağmen, erken yaştan itibaren yalnızca İngiltere Kralı olmayı değil, dedesi I. Henry'nin (annesi, I. Henry'nin büyük kızıydı) himayesindeki bütün bölgeleri geri kazanmayı da kafaya koymuştu. On dört yaşındayken, kurduğu ilk paralı asker ordusunun başında İngiltere'den yola çıkarak çocukluğunu geçirdiği Normandiya'ya çıkmıştı. İşgal epey ses getirmekle birlikte başarıya ulaşamamıştı. Askerlerinin parasını veremeyince (çünkü *on dört* yaşındaydı) annesinin kuzeni, İngiltere Kralı Stephen'dan para istemişti. Kral Stephen sadece parayı vermekle kalmamış, genç Henry'yi bir de kanatları altına almıştı. "Gizlice paralı askerlerden oluşan bir ordu kurdu" fikri ailesine şirin gelmişti herhalde.

Zaman ilerledikçe Henry'nin savaş becerileri gelişmişti. Elinizdeki, savaş tarihiyle ilgili bir kitap olsa, *spoiler* veriyor olur-
dum ama kitabımız savaş kitabı değil: Henry, otuz dokuz yaşına bastığı 1172'ye gelindiğinde, İngiltere'nin, İrlanda'nın yarısını, Fransa'nın yarısının ve Galler'in büyük kısmının hükümdarıydı. Kısacası on dört yaşında kafaya koyduğu hayali gerçekleştirmeyi başarmıştı, ki bu çoğumuzun kendi için söylemeyeceği bir şey.